

FYLKESMANNEN I AUST-AGDER
Miljøvernavdelingen

Arendal kommune
Postboks 780, Stoa

4809 ARENDAL

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Sak nr. 2011/1861 / EBO

Dato
07.05.2012

UTSLIPPSTILLATELSE FOR SAULEKILEN AVLØPSANLEGG, ARENDAL KOMMUNE

Fylkesmannen gir Arendal kommune utslippstillatelse for kommunalt avløpsvann på visse vilkår. Tillatelsen gjelder for Saulekilen avløpsanlegg og er avgrenset til 45 000 personekvivalenter regnet som organisk stoff. Tillatelsen gjelder fra dags dato og erstatter tillatelsen av 19.01.2001

Vi viser til forhåndsvarsel om endring av utslippstillatelse for avløpsvann av 11.04.2011 og øvrig korrespondanse og møter i saken. Utslippstillatelse med vilkår for kommunalt avløpsvann fra Saulekilen renseanlegg oversendes vedlagt.

Underlag for tillatelsen

Følgende lover og forskrifter er særlig relevante for virksomheten:

- Lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften), kapittel 11 *Generelle bestemmelser om avløp* og kapittel 14 *Krav til utslipp av kommunalt avløpsvann fra større tettbebyggelser*.
- Forskrift om rammer for vannforvaltningen (Vannforskriften).

Ansvarsforhold, tvangsmulkt, straff

Kommunen som har fått tillatelsen har ansvar for til en hver tid å overholde krav og vilkår som er satt i denne tillatelsen. Dette innebærer blant annet at anlegg og utstyr skal drives og vedlikeholdes slik at utslippene blir minimert. Kommunen plikter gjennom internkontroll og andre tiltak å sørge for at anlegget blir drevet slik at ulemper og skadevirkninger blir mest mulig avgrenset.

Aktiviteter i strid med vilkårene i tillatelsen er straffbart i medhold av forurensningslovens kapittel 10. Tillatelse til utslipp fritar ikke for erstatningsansvar etter alminnelige erstatningsregler jf. forurensningsloven §10, 2. ledd.

Tillatelse etter andre lover

Fylkesmannen forutsetter at tillatelse for andre konsesjonspliktige forhold foreligger før denne tillatelsen tas i bruk, for eksempel plan- og bygningsloven.

Bakgrunn

Forurensningsforskriftens del 4 om avløp trådte i kraft 01.01.2007. Kapittel 14 i forskriften gjelder utslipp fra større tettbebyggelser over 10 000 pe med utslipp til sjø og 2000 pe med utslipp til ferskvann og elvemunning, og her er Fylkesmannen myndighet. Utslippstillatelser som ble gitt før 01.01.2007 er fortsatt gjeldende parallelt med standardkrav i forskriftens kapittel 14. Fylkesmannen ønsker nå å endre utslippstillatelsen til Saulekilen avløpsanlegg slik at tillatelsen blir tilpasset forskriftens kapittel 14 og ivaretar standardkravene i forskriften. Kravene gjelder for utslipp til Skagerrak som gjennom forskriftens kapittel 11, vedlegg 1 er definert som følsomt område.

Høring

Melding om endret utslippstillatelse for Arendal kommune er kunngjort i presse og på Fylkesmannens hjemmesider. Det kom ikke inn kommentarer til saken.

Fylkesmannens vurdering og begrunnelse for vedtaket

Fylkesmannen har ved fastsetting av vilkårene i tillatelsen lagt vekt på de forurensningsmessige ulempene for tiltaket sammenholdt med fordelene og ulempene som tiltaket for øvrig vil medføre. Fylkesmannen har også lagt til grunn at prinsippet om å bruke beste tilgjengelige teknologi (BAT) skal gjelde.

Ved omgjøring av utslippstillatelsen av 19.01.2001 er det lagt vekt på bestemmelsene i forskriftens kapittel 14 som sier at strengeste vilkår skal gjelde, enten i opprinnelig utslippstillatelse eller i forskriften. Den nye utslippstillatelsen opprettholder derfor krav om rensing av både fosfor og organisk stoff (BOF₅). For nye renseanlegg eller anlegg som endres vesentlig blir det stilt ytterligere krav til rensing av organisk stoff, tilsvarende sekundærrensekravene i forskriftens §14-2. Som vesentlig endring regnes ombygging av renseanlegget og/eller en økning av tilført avløpsvann på minst 25% eller 5000 pe regnet fra år 2007.

Driftsresultater fra de siste årene viser at Saulekilen renseanlegg ikke klarer å oppfylle grenseverdiene for rensed avløp. Kommunen må derfor gjøre tiltak for å kunne oppfylle rensekravet. I den grad nødvendig oppgradering av renseanlegget kommer inn under begrepet "vesentlig endring" vil kravet til sekundærrensing gjelde. Fylkesmannen ber derfor kommunen utarbeide en plan for hvordan de kan oppfylle sekundærrensekravet. Planen skal ha som mål at sekundærrensekravet er oppfylt innen 31.12.2016.

Fylkesmannen legger stor vekt på kommunens pågående arbeid med å minimalisere utslipp fra avløpssystemet. Dette er helt nødvendig da vi er kjent med at utslipp til lokale resipienter fra avløpssystemet gjennom overløp og lekkasjer forringer vannkvaliteten i nærmiljøområder med sterke brukerinteresser.

I henhold til vannforskriften skal alle overflateresipienter beskyttes mot forringelse. Oppfylging av vannforskriften forutsetter at alt overflatevann skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand innen år 2021. Fylkesmannen ønsker at kommunen skal foreta en gjennomgang av alle sine overløp med hensyn til risiko og sårbarhet for de aktuelle resipientene. På bakgrunn av dette skal kommunen utarbeide en handlingsplan for å effektivisere ledningsnettet for oppsamling av avløpsvann. Målsettingen er at overløpsutslipp og lekkasjer skal reduseres til et minimum, og at avløpet i størst mulig grad skal bringes fram til effektiv rensing på Saulekilen renseanlegg.

I kommunens planer for vann og avløp skal det også tas hensyn til forventet klimaeffekt samt befolkningsutvikling.

Forholdet til naturmangfoldloven

Prinsippene i naturmangfoldloven §§8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet, bl.a. utslippstillatelser. I forurensningsforskriftens kapittel 11, vedlegg 1 er det slått fast at kyststrekningen fra svenskegrensen til Lindesnes med tilhørende nedbørfelt er å regne som *følsomt område*. Derav følger at strenge standardkrav for rensing av avløp skal gjelde. Gjennom statlig og lokal overvåking er det også slått fast at kystområdet i Aust-Agder er påvirket av næringsfaller fra langtransporterte og lokale utslipp. Vi anser at kunnskapsgrunnlaget, føre var-prinsippet og vurderingen av økosystemtilnærming og samlet belastning jfr. §§ 8-10 er ivarettatt.

Videre er naturmangfoldlovens §§11 og 12 ivaretatt gjennom kravet om å benytte de miljøvennlige beste tilgjengelig teknikker som gjelder for denne type virksomhet, samt "forurensner betaler"-prinsippet.

Risikoklasse og gebyr

Avløpsanleggets risikoklasse er fastsatt i brev av 01.12.2010 fra Fylkesmannen. Saulekilen renseanlegg er plassert i risikoklasse 2. Ved vurdering av plasseringen er det lagt vekt på størrelsen på utslippet, forurensningspotensiale og at resipienten er å regne som følsomt område, jfr forurensningsforskriftens kapittel 11, vedlegg 1.

Fylkesmannens behandling av utslippstillatelser er omfattet av gebyrordning etter forurensningsforskriftens kapittel 39. Gebyret fastsettes etter sats 2 og er på kr. 21 700,-, jfr. §39-5, *endring av tillatelser*. Kommunen får tilsendt faktura fra Klima- og forurensningsdirektoratet.

Vedtak

Med hjemmel i forurensningsloven, §11, 16 og 18 og forurensningsforskriften kapittel 14 gir Fylkesmannen Arendal kommune utslippstillatelse for Saulekilen avløpsanlegg med de vilkår som følger av tillatelsen.

Klageadgang

Vilkår i tillatelsen og størrelsen på gebyret kan påklages til Klima- og forurensningsdirektoratet innen 3 uker fra melding om vedtak er mottatt, jfr. forurensningsforskriftens §41-5. Eventuell klage skal begrunnes og sendes til Fylkesmannen.

Med hilsen

Jan Atle Knutsen
Fylkesmiljøvernsjef

Eva Boman
ass. direktør

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift.

Saksbehandler: Eva Boman

Kopi til:

Klima- og forurensningsdirektoratet Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Sweco Vekanvigen 10 3840 Seljord

Vedlegg: Utslippstillatelse for Saulekilen avløpsanlegg, Arendal kommune

Fylkesmannen i Aust-Agder

**UTSLIPPSTILLATELSE
FOR
KOMMUNALT AVLØPSVANN
FRA SAULEKILEN AVLØPSANLEGG**

ARENDAL KOMMUNE

I medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 (forurensningsloven), § 11,16,18 og kapittel 14 i forurensningsforskriften gir Fylkesmannen i Aust-Agder tillatelse til Arendal kommune til utslipp av kommunalt avløpsvann fra Saulekilen avløpsanlegg. Tillatelsen er gitt på nærmere angitte vilkår med hjemmel i § 16 i forurensningsloven.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og erstatter tillatelse av 19.01.2001.

Virksomhetsdata

Bedrift	Saulekilen avløpsanlegg
Postadresse	Postboks 780, Stoa, 4809 Arendal
Kommune og fylke	Arendal kommune, Aust-Agder fylke
Org.nr (bedrift)	940493021
Gårds- og bruksnummer	304/67
Anleggsnr.	0906.0106.01
NACE-kode og bransje	84.110 Generell offentlig administrasjon
Riskoklasse	2 ¹
Tillatelse nr.	2012.019.T

Dato: 07.05.2012

Jan Atle Knutsen
fylkesmiljøvernssjef

Eva Boman
ass. direktør

¹ Forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for Klima- og forurensningsdirektoratets arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

[Skriv inn tekst]

INNHold

1. TILLATELSENS RAMME.....	4
2. GENERELLE VILKÅR.....	4
2.1 Utslippsbegrensninger	4
2.2 Plikt til å overholde grenseverdier	4
2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig.....	4
2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold	4
2.5 Internkontroll	4
2.6 Ansvarsforhold	5
3. UNDERSØKELSER, UTREDNINGER OG RAPPORTERING MED FRISTER.....	5
4. UTSLIPP TIL VANN.....	6
4.1 Generelt.....	6
4.2 Krav til renseanlegg	6
4.3 Krav til avløpsnett	7
4.4 Planer for avløpsnett.....	8
5. UTSLIPP TIL LUFT	9
6. KJEMIKALIER	9
7. STØY.....	9
8. ENERGI.....	10
9. AVFALL OG AVLØPSSLAM.....	10
9.1 Generelle krav	10
9.2 Slamhåndtering	10
10. MILJØRISIKOVURDERING – HÅNDTERING OG BEREDSKAPSMESSIGE TILTAK.....	11
MOT AKUTTUTSLIPP	11
10.1 Risikovurdering.....	11
10.2 Risikohåndtering.....	11
10.3 Etablering av beredskap.....	11
10.4 Varslingsplikt	11
11. UTSLIPPSKONTROLL.....	12
12. RESIPIENTUNDERSØKELSE OG OVERVÅKING	12

[Skriv inn tekst]

13. ÅRSRAPPORTERING	13
13.1. Rapportering til KOSTRA.....	13
13.2. Årsrapport til Fylkesmannen	13
14. TILSYN	13
VEDLEGG 1	14
Liste over prioriterte stoffer	14

[Skriv inn tekst]

1. TILLATELSENS RAMME

Tillatelsen gjelder for utslipp fra Saulekilen renseanlegg med tilknyttet avløpsnett, herunder betegnet samlet som avløpsanlegget.

Tillatelsens ramme settes lik renseanleggets dimensjonerende kapasitet: 72 000 hydrauliske personekvivalenter (pe) og 45 000 pe målt som BOF_5 på årsbasis. Ved omregning til teoretisk maksimal uketilførsel over året er det benyttet en fmaks.faktor på 2 som gir 90 000 pe BOF_5 . BOF_5 er basert på at 1 pe tilsvarer 60 g oksygen pr døgn i henhold til forurensningsforskriften §11-3.

2. GENERELLE VILKÅR

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra avløpsanlegget som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt.4 flg. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 4 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra avløpsanlegget, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte grenser, plikter kommunen å redusere sine utslipp så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

Det er satt økt fokus på utslippskontroll av overløpsutslippene fra de mange pumpestasjonene. Forebyggende tiltak for å redusere faren for akutt utslipp må få høy prioritering. Kommunen har også plikt til å bidra til å redusere risikoen for at kjemikalier skader miljø og helse. Kommunen plikter å holde seg oppdatert på avløpsteknologi og benytte de miljømessige best tilgjengelige teknikker som gjelder for denne type virksomhet.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert, jfr Internkontrollforskriften § 5 punkt 7²

2.5 Internkontroll

Kommunen plikter å etablere internkontroll for avløpsvirksomhet i henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Internkontrollen skal blant annet sikre og

² Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter - forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

[Skriv inn tekst]

dokumentere at kommunen overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Kommunen plikter å holde internkontrollen oppdatert. Det skal bl.a. kartlegges farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, jfr tillatelsens punkt 10.

2.6 Ansvarsforhold

Kommunen er ansvarlig for at avløpsanlegget drives i samsvar med god og anerkjent praksis innen fagområdet.

Denne tillatelsen fritar ikke kommunen for innhenting av tillatelser for andre sider ved bygging og drift av avløpsanleggene, for eksempel arbeidsmiljø, brann- og eksplosjonsvern.

Tillatelsen fritar ikke kommunen for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jfr. forurensningslovens §10, annet ledd.

3. UNDERSØKELSER, UTREDNINGER OG RAPPORTERING MED FRISTER

Tabell 1 Frister

Referanse	Dokument/Plan som må utarbeides	Tidsfrister
Pkt. 10. Krav til miljørisikovurdering, håndtering og beredskap mot akutt forurensning	Handlingsplan og oppdatert beredskapsplan	Innen 01.08.2012 og 01.10.2012
Pkt. 13.2. Oversikt over alle punktutslipp	Årsrapport	15.03 hvert år
Pkt. 4.3.3. Påslipp til avløpsnett	Kartlegging industri	Innen 01.06.2013
Pkt. 4.4.1. Plan for reduksjon av fremmedvann	Handlingsplan	Innen 01.06.2013
Pkt. 4.4.2. Program for fornyelse av avløpsnett	Politisk behandlet program	Innen 01.06.2013
Pkt. 12. Overvåking av vannkvalitet	Program for resipientundersøkelse	I samråd med vannområdeutvalg og VRM*, i løpet av 2012
Pkt. 4.2.3. Plan for oppfylging av sekundærrensekravet	Handlingsplan	Innen 31.12.2013

* VRM- vannregionmyndighet

[Skriv inn tekst]

4. UTSLIPP TIL VANN

4.1 Generelt

Kommunen skal arbeide for å få et optimalt samvirke mellom ledningsnett og renseanlegg med hensyn på å driftoptimalisere avløpssystemet.

Kommunen skal medvirke til at det utvikles gode driftsprosedyrer og rutiner mellom drift av renseanlegg og det tilhørende avløpssystemet med pumpestasjoner for å minimalisere overløpsutslipp o.l.

4.2 Krav til renseanlegg

4.2.1 Rensekrav for Saulekilen renseanlegg

Krav til utslipp av rensset avløpsvann fremgår av tabell 2.

Tabell 2 Rensekrav

Parameter	Renseeffekt	Utslippskonsentrasjoner, mg/l	
		Årsmiddel	Maksimal verdi
Fosfor (Tot P)	90%*	-	-
Organisk stoff (BOF ₅)		43	70

* Prosentvis rensegrad regnes som årlig middelverdi

I følge forurensningsforskriftens §14-6 skal avløpsvann fra eksisterende avløpsanlegg som endres vesentlig gjennomgå sekundærrensing i tillegg til fosforfjerning. Som vesentlig endring regnes ombygging av renseanlegget og/eller en økning av tilført avløpsvann på minst 25% eller 5000 pe regnet fra år 2007. Rensekravene blir da som angitt i tabell 3.

Tabell 3 Rensekrav i flg forurensningsforskriften §14-2

Kontrollparameter	Renseeffekt	Maks. konsentrasjon, mg/l
Total fosfor (tot.P)	90%	-
Biologisk oksygenforbruk (BOF ₅)	70% * eller	25*
Kjemisk oksygenforbruk (KOF _{Cr})	75% * eller	125*

* Det tillates tre overskridelser pr år av maksimal konsentrasjon

Konsentrasjonskravet eller renseeffektkravet må oppfylles for både BOF₅ og KOF_{Cr}. Det innebærer at en kan etterkomme konsentrasjonskravet for BOF₅ og renseeffektkravet for KOF_{Cr}, eller omvendt.

[Skriv inn tekst]

4.2.2 Utslippssted

Avløpsvannet fra renseanlegget skal føres ut i Ærøydypet. Utslippsarrangementet skal være plassert og utformet slik at ulempe på utslippspunktet skal være minst mulig.

4.2.3 Plan for oppfylning av sekundærrensekravet

Kommunen skal innen 31.12.2013 utarbeide en plan for å oppfylle sekundærrensekravet.

Driftsresultater fra de siste årene viser at Saulekilen renseanlegg ikke klarer å oppfylle grenseverdiene satt i utslippstillatelsen av 19.01.2001. Kommunen må derfor gjøre tiltak for å kunne oppfylle rensekravet. I den grad en nødvendig oppgradering av renseanlegget kommer inn under begrepet "vesentlig endring" vil rensekravet i tabell 3 gjelde.

Kommunen skal utarbeide en plan for hvordan de kan oppfylle sekundærrensekravet innen 31.12.2016. Planen skal være ferdig innen 31.12.2013. Planen skal også inneholde en vurdering av enkle tiltak for å redusere utslipp av organisk stoff i perioden 2013 – 2016. Fylkesmannen kan på et senere tidspunkt bestemme at sekundærrensekravet skal tre i kraft.

4.3 Krav til avløpsnett

4.3.1 Generelt

I følge forurensningsforskriftens § 14-5 skal avløpsnett, uten at det medfører uforholdsmessige store kostnader, dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes med utgangspunkt i den beste tilgjengelige teknologi og fagkunnskap, særlig med hensyn til

- a) avløpsvannets mengde og egenskaper,
- b) forebygging av lekkasjer og
- c) begrensning av forurensning av resipienten som følge av overløp

Kommunen skal ha en oversikt over alle overløp på avløpsnett. Oversikten skal også inkludere eventuelle lekkasjer av betydning.

Kommunen må holde seg oppdatert på ny avløpsteknologi og ta i bruk bærekraftig teknologi for å begrense utslipp på forurensningsutsatte områder.

4.3.2 Utslipp fra overløp på transportsystemet

Kommunen skal ha utslippskontroll med faste prosedyrer og rutiner for å minimalisere utslipp fra overløp og for å dokumentere utslipp fra disse. Hvert av overløpene skal vurderes med hensyn på viktighet og risiko og settes inn i et risikoklassifiseringssystem.

Driftsoverløp som avlaster regnvann.

Med overløp menes her overløp som avleder/avlaster avløp under gitte nedbørsituasjoner.

Krav til tilsyn og dokumentasjon:

Hvert overløp skal ha installert utstyr for registrering eller beregning av driftstid.

Det er et mål at alt overvann inn på avløpsnett skal reduseres til et minimum. Resipienter som er sårbare skal prioriteres for avlastning av overløpsutslipp. Det vises for øvrig til at beste tilgjengelig teknologi (BAT) skal installeres for å beskytte sårbare vannforekomster.

[Skriv inn tekst]

Nødoverløp (trer i funksjon ved feil på anlegget)

Nødoverløp er overløp som normalt ikke skal brukes, og er plassert i et anlegg, basseng eller ledning av sikkerhetsmessige grunner.

For alle nødoverløp skal det være et system for varsling av feil, for eksempel fjernovervåking. Avbøtende tiltak skal iverksettes umiddelbart slik at forurensningen kan begrenses mest mulig inntil feil er rettet.

Utslipp fra nødoverløp skal beregnes så nøyaktig som mulig på grunnlag av registrert driftsstans ved pumpestasjoner og lignende.

Alle utslipp fra nødoverløp skal registreres som avvik og forebyggende tiltak skal iverksettes umiddelbart.

4.3.3 Påslipp til avløpsnett

En risikokartlegging av virksomheter med påslipp til det kommunale avløpsnett skal foretas innen 01.06.2013.

Forurensningsforskriftens kapittel 15A gir kommunen en viktig rolle som myndighet for påslipp til avløpsnett ut fra bestemte kriterier fastsatt i §15A-4. Kommunen skal ha en oppdatert oversikt over virksomheter med påslipp til kommunalt nett og vurdere risiko og behov for vedtak om påslippskrav med hjemmel i forurensningsforskriftens kapittel 15A. Utarbeidelse av bestemmelser for påslipp til avløpsnett fra virksomheter med blant annet spesifikke krav til forbehandling før påslipp vil være en viktig del av dette arbeidet.

4.4 Planer for avløpsnett

4.4.1 Plan for reduksjon av fremmedvann til avløpsnett

En målrettet handlingsplan for reduksjon av fremmedvann til avløpsnett skal utarbeides innen 01.06.2013.

Det skal foretas en helhetlig gjennomgang av de ulike problemer inntak og infiltrasjon av fremmedvann til avløpsnett forårsaker. Hovedvekt skal legges på miljømessige konsekvenser hvor sårbare resipienter skal prioriteres.

En målrettet handlingsplan skal utarbeides og siktemålet er å effektivisere ledningsnett for oppsamling av avløpsvann. Målsettingen er todelt:

- Overløpsutslipp skal reduseres til et minimum slik at lokale resipienter oppnår minst god økologisk og kjemisk tilstand innen 2021 jfr Vannforskriftens krav. Vannforskriften gjelder for alle vannforekomster (vassdrag og kystområder).
- Tilførslene av fremmedvann til det kommunale nettet skal minimaliseres for å bringe avløpet i størst mulig grad frem til effektiv rensing på Saulekilen renseanlegg med minst mulig tap underveis.

Planen bør bygge på tidligere utredninger og erfaringer kommunen har gjort. Det vises også til kapittel 10 i tillatelsen hvor tiltak for å møte klimaendringer inngår.

[Skriv inn tekst]

4.4.2 Plan for fornyelse av avløpsnettet

Et politisk behandlet fornyelsesprogrm for avløpsnettet for perioden 2013-2021 sendes Fylkesmannen innen 01.06.2013.

En av de viktigste utfordringene på avløpssektoren er hvorledes og med hvilken takt det eksisterende ledningsnett trengs å fornyes. Det er viktig at en her foretar en langsiktig planlegging og bygger opp kunnskap for prioritering av planlagt fornyelse. Kommunen skal utarbeide et program som viser det fremtidige behovet for fornyelse av avløpsnettet og gjennomføringen av dette. Programmet skal være sammenhengende og omfatte perioden 2013-2021, og vil forberede endringer i gebyr og budsjetter fremover.

5. UTSLIPP TIL LUFT

Lukt og diffuse utslipp fra avløpsanlegget skal ikke føre til vesentlige luktulemper for omgivelsene. Dersom det foreligger begrunnede klager på lukt fra avløpsanlegget, kan Fylkesmannen pålegge luktundersøkelser og iverksetting av luktdempende tiltak.

6. KJEMIKALIER

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel fellingskjemikalier, vaskemidler, hydraulikkvæsker og brannsløkkingsmidler.

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn til nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet. Bare laboratorier som er godkjent i henhold til Good Laboratory Practice (GLP) og/eller akkreditert i henhold til NS-EN/IEC 17025:1999, kan benyttes til uttesting.

Bedriften plikter å etablere et system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Så vel skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter virksomheten å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe³.

REACH-forskriften setter krav til at stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, ikke framstilles eller bringes i omsetning med mindre de er registrert og vurdert i henhold til de relevante bestemmelsene i forskriften⁴.

7. STØY

Anleggets bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger og annen støyømfindtlig bebyggelse skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

³ Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr 79 §3a

⁴ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008

[Skriv inn tekst]

Hverdager	Lørdager	Søn- og helligdager	Kveld (kl. 19-23), hverdager	Natt (kl. 23-07), alle døgn	Natt (kl. 23-07), alle døgn
50 Lden	45 Lden	45 Lden	45 Levening	45 Lnight	60 LAFmax

Lden er A-veiet ekvivalent støynivå for dag/kveld/natt med 10 dB/5 dB tillegg på natt/kveld.

Levening er A-veiet ekvivalent støynivå for kveldsperioden 23-07.

Lnight er A-veiet ekvivalent støynivå for nattperioden 23-07.

LAFmax er A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene innenfor perioden, målt/beregnet med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

8. ENERGI

Kommunen skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv drift av anlegget.

9. AVFALL OG AVLØPSSLAM

9.1 Generelle krav

Kommunen skal i størst mulig grad minimere avfall som oppstår i virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Kommunen plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette, fastatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁵.

Avfall som oppstår i avløpsanlegget skal søkes gjenbrukt, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

9.2 Slamhåndtering

Avløpsslam skal i størst mulig grad utnyttes som en ressurs. I forhold til kvalitet, lagring og bruk av avløpsslam vises det til "Forskrift om gjødslevarer mv. av organisk opphav" hvor Mattilsynet og kommunen er tilsynsmyndighet. Mengden avløpsslam skal registreres som tørrstoff hvert år.

⁵ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr 930

[Skriv inn tekst]

10. MILJØRISIKOVURDERING – HÅNTERING OG BEREDSKAPSMESSIGE TILTAK MOT AKUTTUTSLIPP

10.1 Risikovurdering

En klimatilpasset risikovurdering av avløpssystemet skal gjennomføres innen 01.08.2012 og inngå i kommunens internkontroll.

En kritisk gjennomgang av forhold som kan forårsake utilsiktede forurensningsutslipp skal foretas. Herunder en analyse av konsekvensene av klimaendringer for avløpssystemet. Risikoreduserende tiltak skal identifiseres med hensyn til hendelser med uakseptabel risiko. Identifikasjonen av mulige tiltak gjøres ut fra de farer, hendelseskjeder og konsekvenser samt vektning av disse som er beskrevet i risikoanalysen. For hvert av tiltakene skal det vurderes risikoreduserende effekt.

10.2 Risikohåndtering

En handlingsplan for risikohåndtering skal utarbeides innen 01.10.2012 som viser planlagt gjennomføring av risikoreduserende tiltak i tid, herunder klimatiltak.

På bakgrunn av risikovurderingen utarbeides en handlingsplan for forebyggende tiltak som viser tiltaksprioritering, beslutninger om tiltak og planlagt gjennomføring av tiltak i tid. I planen bør det fremgå et resultatoppfølgingsystem på effekten av gjennomførte tiltak.

10.3 Etablering av beredskap

En beredskapsplan skal foreligge samtidig med tiltaksvurderingen.

På bakgrunn av farer, hendelseskjeder og konsekvenser som er identifisert etableres beredskapsplan mot akutt forurensning. Beredskapen skal være dimensjonert i forhold til de aktuelle hendelser som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal dokumenteres i en beredskapsplan. En beredskapsplan skal kontinuerlig evalueres.

10.4 Varslingsplikt

Kommunen skal varsle akutt forurensning eller fare for akutt forurensning, til lokalt brannvesen i samsvar med gjeldende forskrift⁶. Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av betydning skal også omgående varsles Fylkesmannen. Varslingsskjema finnes på www.fylkesmannen.no/aa.

Kommunen skal innhente godkjenning fra Fylkesmannen ved planlagte tiltak/arbeid som medfører direkte utslipp mer enn 1000 pe i over 1 time eller en tilsvarende utslippsmengde. Dette gjelder også for mindre utslipp dersom utslippet får betydning for kommunenes overholdelse av tillatelsens krav. Tilsvarende grense gjelder også for akutt utslipp.

⁶ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr 1269

[Skriv inn tekst]

11. UTSLIPPSKONTROLL

Det skal tas regelmessige prøver av utslippet fra renseanlegget for å dokumentere renseseffekt og utslippsmengder.

Antall prøver, parametervalg og metoder for prøvetaking skal være i samsvar med forurensningsforskriftens kapittel 14, §§ 14-11 – 14-13, og kapittel 11, vedlegg 2. Det vil si at 24 prøver pr. år fra innløp og utløp skal analyseres for total fosfor samt biologisk og kjemisk oksygenforbruk, BOF_5 og KOF_{Cr} . Videre skal 6 prøver pr. år analyseres for tungmetallene arsen, kadmium, krom, kobber, kvikksølv, bly, nikkel og sink.

Krav til analyse av organiske miljøgifter trer inn når avløpsanlegget får større tilknytning enn 50 000 pe. Det kreves 3 ukeblandprøver pr år, og parametervalget fremgår av vedlegg 2, tabell 2.1.2 i forurensningsforskriftens kapittel 11.

Prøvene for analyse av total fosfor og tungmetaller skal tas som ukeblandprøver, mens prøvene for organisk stoff skal tas som døgnblandprøver. Prøvene skal være representative for avløpsvannet og tas ved hjelp av automatisk, mengdeproporsjonalt prøvetakingssystem. Virksomheter som foretar prøvetaking skal være akkreditert for prøvetaking eller ha et tilsvarende kvalitetssikringssystem for prøvetaking godkjent av en kvalifisert nøytral instans. Analyse av kontrollprøver skal utføres av akkreditert laboratorium.

Dersom prøvetakingen av utløpsvannet er lokalisert slik at prøven ikke inkluderer avløpsvann som går i overløp i eller ved renseanlegget, skal overløpsbidraget måles, registreres og medregnes i rensesgraden.

12. RESIPIENTUNDERSØKELSE OG OVERVÅKING

Kommunen skal utføre regelmessige undersøkelser og overvåking av de vannforekomster som berøres av avløpsvann som tillatelsen omfatter.

Overvåkingen skal som et minimum foregå hvert fjerde år og utføres med de standarder som kreves etter avløpsforskriftens §14-9.

Kommunens vannforekomster inngår i 2. planperiode i oppfølging av EUs vanddirektiv og skal ha et overvåkingsprogram som er tilpasset direktivets føringer. Overvåkingsprogrammet skal utvikles og settes i drift 2012. Kommunen skal delta i et samordnet overvåkingsprogram for vannområde Nidelva og Gjerstad-Vegår og med felles rapportering. Optimaliseringen av overvåkingsprogrammet skjer i samarbeid med de øvrige parter i vannområde Nidelva med Gjerstad-Vegårshoi og omfatter blant annet stasjonsnett, parametre og frekvensvurderinger avhengig av informasjonsviktighet og type.

[Skriv inn tekst]

13. ÅRSRAPPORTERING

13.1. Rapportering til KOSTRA

Kommunen har rapporteringsplikt til staten gjennom KOSTRA-systemet innen 15. februar året etter utslippsåret.

13.2. Årsrapport til Fylkesmannen

Årlig egenrapport skal følge kalenderåret og sendes Fylkesmannen innen 15. mars hvert år. Kommunen skal i årsrapporten dokumentere forhold som er av betydning for Fylkesmannens bedømmelse av om krav i utslippstillatelsen blir oppfylt.

Rapporten skal inneholde følgende:

- Status for oppfølging av tidsfrister
- Resultat fra utslippskontroll av renseanlegg
- Utslppsregnskap: Med tilgjengelige metoder beregne utslippsmengde som er fordelt på utslipp fra renseanlegg, overløp, nødoverløp, eventuelle lekkasjer og direkteutslipp
- Vurdering av virkningsgraden til transportsystemet og eventuelle planer for å bedre virkningsgraden
- Oversikt over saneringsarbeid og utbygginger utført det siste året og virkninger for aktuelle resipienter

De tallene som allerede er rapportert i Kostra trenger ikke rapporteres spesielt til Fylkesmannen. Rapporten vil bli viktig for Fylkesmannens arbeid med oppfølging av EUs vannrammedirektiv. Årsrapporten vil bli samordnet med fylkeskommunal rapportering knyttet opp mot EUs vannrammedirektiv når dette blir satt i et system.

14. TILSYN

Kommunen plikter å la representanter fra Fylkesmannen eller de som denne bemyndiger, å føre tilsyn med avløpsanleggene til enhver tid.

[Skriv inn tekst]

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte stoffer

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 4 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tensidene:	

[Skriv inn tekst]

	Vanlige forkortelser
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklloreten	TRI
Trikloran (2,4,4'-Trichloro-2'-hydroxydiphenyl ether)	
Nitromuskforbindelser:	
Muskxylen	
Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6tri-tert-butylfenol	
Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre (PFOA)	
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Dekametylsyklopentasiloksan	D5

FYLKESMANNEN I AUST-AGDER

Miljøvernavdelingen

Arendal kommune
Postboks 780 Stoa

4809 Arendal

Deres ref.
«REF»

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Sak nr. 2011/1861 / FMAAEBO

Dato
23.08.2012

KONTROLLPRØVER AV FOSFOR - SPØRSMÅL FRA DRIFTSASSISTANSEN

Vi viser til e-post fra Driftsassistansen ang. vilkår i nye utslippstillatelser for Groos renseanlegg i Grimstad (datert 12.06.2012) og Saulekilen renseanlegg i Arendal (datert 07.05.2012).

I punkt 11 i tillatelsene er det satt krav om ukeblandprøver av total fosfor. Etter forurensningsforskriftens §14-11 er det valgfritt om prøvene for analyse av total fosfor skal være ukeblandprøver eller døgnblandprøver.

Første setning i tredje avsnitt under punkt 11 skal derfor lyde:

Prøvene for analyse av total fosfor skal tas som ukeblandprøver eller døgnblandprøver, mens prøvene for organisk stoff skal tas som døgnblandprøver.

Vi ber kommunene ta endringen inn i tillatelsen.

Med hilsen

Eva Boman
ass. Direktør

Ildikó Nordensvan
rådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift.
Saksbehandler: Eva Boman

Kopi til:
Sweo Veknavigen 10 3840 SELJORD

